

[Waldorff]

Rapporten fra arbejdsmiljøinstituttet omtaler i øvrigt en række andre arbejdsmiljøproblemer.

På trods af denne dokumentation af gentagne overskridelser indeholder arbejdstilsynets svar (spm. 81, 6. oktober 1982) kun denne omtale: »Luftforurening: Målinger udføres 2 gange pr. år i samarbejde med BST. En serie målinger udført i januar 1982 viser, at koncentrationen af opløsningsmiddelampe ligger under de hygiejniske grænseværdier.«

Dette er en klar misinformation og tilbageholdelse af væsentlige oplysninger.

Dette er et så meget mere alvorligt forhold, eftersom disse oplysninger er med til at sandsynliggøre, at de af arbejdsmedicinsk klinik, Ålborg, diagnosticerede hjerneskader hos ansatte på Printca hidrører fra mangler ved virksomhedens arbejdsmiljø.

*Bevarelse (25/5 83):*

**Arbejdsministeren (Grethe Fenger Møller):**

På baggrund af en udtalelse, som jeg har indhentet hos direktoratet for arbejdstilsynet, kan jeg oplyse følgende:

1) *ad påstanden om, at arbejdstilsynet har tilbageholdt oplysninger i Printca-sagen:*

Direktoratet har i sin udtalelse til brug ved besvarelsen af spørgsmål nr. 50 fra folketingets arbejdsmarkedsudvalg om arbejdsmiljøet på Printca, Aalborg, vedlagt en oversigt over 58 målinger, udført i perioden 11. september 1980 til 10. august 1982, samt 5 miljørapporter.

Med hensyn til den forudgående periode, herunder de nævnte målinger fra 28. april 1980, henviser direktoratet til sin udtalelse til brug ved besvarelsen af spørgsmål nr. 51 fra folketingets arbejdsmarkedsudvalg vedrørende ministerens bemærkninger til en rapport om arbejdsmiljøet på Printca, Aalborg.

I begge tilfælde blev direktoratets udtalelse og bilag lagt til grund ved besvarelsen af arbejdsmarkedsudvalgets spørgsmål.

Direktoratet har i øvrigt modtaget en målerapport, dateret 2. maj 1983, over målinger, foretaget ved strippermaskinen.

Samtlige 14 målinger viser værdier under den hygiejniske grænseværdi.

Rapporten vedlægges. (Ikke optrykt).

2) *Med hensyn til de omtalte målinger på Jydsk Teknologisk Institut fra 11. september 1980, som spørgeren finder skal kasseres,*

fordi prøveudtagningen ikke har fulgt internationalt anerkendte standarder, bemærkes følgende:

Direktoratet har drøftet dette spørgsmål telefonisk med Vagn Nielsen, Jydsk Teknologisk Institut, afdelingen for kemi- og levnedsmiddelteknik, den 11. maj 1983.

Vagn Nielsen har udtalt følgende:

»Da luftforureningen med dichlormethan på Printca var forholdsvis lav, har JTI tilpasset målingerne efter NIOSH standard S 329, således at der er opsamlet analysemateriale fra et større luftvolumen end foreskrevet. For 2 af 8 kulrørsmålinger er der endvidere fundet dichlormethan i kontrolzonen, hvilket også er anført i JTI's rapport over målingerne udført 11. september 1980, bilag 1 nedest.«

JTI har endvidere 11. maj 1983 udtalt, at man fortsat står ved de målte koncentrationer.

Konklusionen i Jydsk Teknologisk Instituts rapport er: »Der kan under ét ikke peges på nogen kemisk forurening af luften ud fra vores målinger, som kan belyse de problemer, der har været på arbejdspladsen.«

Arbejdstilsynet har accepteret den foretagne måling, der er tilpasset efter NIOSH standard S 329, da luftforureningen med dichlormethan på Printca var forholdsvis lav.

3) *ad spørgsmålet om, at arbejdstilsynet har misinformeret ministeren m. fl.:*

Direktoratet finder anledning til i denne forbindelse at præcisere betydningen af begrebet hygiejniske grænseværdier. En hygiejnisk grænseværdi angiver den koncentration, som det tidsvægtede gennemsnit, koncentrationen i løbet af en arbejdsdag ikke må overstige. Normalt vil arbejdstagerens eksposition variere i løbet af arbejdsdagen, og der kan herunder forekomme koncentrationer over den hygiejniske grænseværdi. Sådanne koncentrationsoverskridelser kan inden for visse grænser accepteres, hvis gennemsnittet i løbet af arbejdsdagen er under grænseværdien. Kortvarige koncentrationsoverskridelser er også konstateret på Printca, men det er ikke ensbetydende med, at grænseværdien er overskredet. I det hele taget tillægges *enkeltmålinger* mindre værdi ved vurderingen af arbejdsmiljøet end *gentagne målinger*, hvorved en uheldig udvikling kan afsløres.

Dette var tilfældet ved målingerne 1. juli 1982, hvorved der blev afsløret en fejl ved